

HOE MAAK IK EEN TOETSOPDRACHT?

*Handleiding voor toetsopdrachten en
beoordelingsformulieren in het hoger onderwijs*

**Met
tips voor
groeps-
werk**

Evelyn van de Veen

INLEIDING

OPDRACHTEN EN TOETSING

Toetsing in het hoger onderwijs is diverser geworden. Traditionele tentamens spelen nog steeds een belangrijke rol, maar worden meer en meer afgewisseld met andere vormen van toetsing zoals projecten, stages, practica en simulaties. Wat deze vormen van toetsing gemeen hebben, is dat studenten voor langere tijd aan een taak werken zonder direct toezicht. Ze doen dit alleen of in groepen. De taken zijn meestal open, in die zin dat het niet mogelijk is om van tevoren 'het goede antwoord' te definiëren.

Dergelijke toetsopdrachten bieden fantastische mogelijkheden voor het verwerven en toetsen van complexe vaardigheden in realistische situaties. Maar ze stellen de docent ook voor een aantal uitdagingen.

Een belangrijke vraag bij elke vorm van toetsing is 'meet deze toetstaak werkelijk wat ik wil meten?'. Of, in andere woorden, als studenten deze toets halen – of het nu een tentamen of een opdracht is – kan ik er dan zeker van zijn dat ze hebben geleerd wat ik wilde dat ze zouden leren?

Deze vraag (of de toetsing past bij het doel), is extra belangrijk omdat toetsing niet alleen een instrument is om het leren te 'meten'. Toetsing beïnvloedt het leren namelijk ook. Als studenten weten dat ze worden beoordeeld op het ontwerp van de poster in plaats van op de juistheid van het betoog, dan zullen ze zich meer richten op de vorm dan op de inhoud. Dit krachtige mechanisme wordt vaak als een probleem beschouwd. Maar je kunt er juist gebruik van maken. Als de toets goed ontworpen is, dan zorgt hij ervoor dat studenten het soort activiteiten ondernemen waarvan ze leren. Goed ontworpen toetsen zijn met andere woorden een geweldig leermiddel!

Het is alleen niet eenvoudig om opdrachten te ontwerpen die leiden tot gewenste leeractiviteiten en die het mogelijk maken de resultaten op een valide en betrouwbare manier te beoordelen. Een veelvoorkomend probleem is dat er geen duidelijke relatie is tussen de leerdoelen van de module en de manier waarop de opdrachten worden beoordeeld. Zie het bovenstaande voorbeeld waarin het posterontwerp zwaarder meetelt dan de inhoud. Het kan ook zo zijn dat de opdracht zelf niet past bij het kennisniveau van de studenten en/of bij de doelen van de module. Bij groepsopdrachten wordt het nog ingewikkelder. Hoe weet je wat ieder individu heeft gedaan en geleerd? Wat is een eerlijke manier om het groepsresultaat te beoordelen en te vertalen naar individuele cijfers?

Er is heel veel geschreven over het maken van tentamens en hoe te zorgen dat ze meten wat ze moeten meten. Voor toetsopdrachten is er veel minder beschikbaar. Dit boek vult een gedeelte van die lacune.

DOEL EN INHOUD VAN DIT BOEK

Het doel van dit boek is om te laten zien hoe je toetsopdrachten volgens een bepaalde systematiek kunt ontwerpen zodat je erop kunt vertrouwen dat de opdracht beantwoordt aan het doel dat je hebt. Er staan praktische adviezen in over hoe je een toetsopdracht kunt ontwerpen, zowel voor individuele studenten als voor groepen, en hoe je een beoordelingsformulier maakt dat passend is en makkelijk te gebruiken. Het boek bevat voorbeelden en sjablonen om te gebruiken bij het maken van je eigen opdrachten. En het legt de belangrijkste toetsprincipes uit, die de basis vormen voor de praktische adviezen.

Ik gebruik de term opdracht of toetsopdracht voor alle 'open' toetsvormen die hierboven genoemd zijn. Er zijn veel verschillen tussen deze vormen van toetsopdrachten, maar dit boek focust op wat ze gemeen hebben.

Het boek gaat over hoe je opdrachten ontwerpt; er wordt geen aandacht besteed aan het begeleiden van studenten of het organiseren van het nakijken. Er wordt wel aandacht besteed aan hoe je deze zaken ontwerpt: het maken van een beoordelingsformulier, besluiten hoe je studenten gaat begeleiden. Als je deze zaken een integraal onderdeel maakt van het ontwerp van de toetsopdracht, hoeft je later veel minder te improviseren.

VOOR WIE?

In de eerste plaats is dit boek geschreven voor docenten die toetsen door middel van opdrachten, of dat willen gaan doen. Maar het is ook geschreven voor wie zich bezighoudt met de kwaliteit van toetsing in het hoger onderwijs, zoals leden van examen- en toetscommissies en docententrainers. Het boek kan op zichzelf gebruikt worden of als cursusboek voor trainingen over toetsen met opdrachten. De context van het boek is het hoger onderwijs in Nederland, maar de inhoud is grotendeels ook van toepassing elders in de wereld.

De inhoud is gebaseerd op inzichten uit onderzoeksliteratuur en mijn eigen ervaring als trainer, waarin de ervaringen van veel docenten die ik heb mogen trainen een belangrijke rol spelen. Het is geschreven in een vrij informele stijl met veel voorbeelden en zo weinig mogelijk jargon, dit om ervoor te zorgen dat het makkelijk te lezen is. Ik hoop dat je er plezier aan beleeft in de trein naar huis of – zoals een van mijn mee-lezers – in de sauna, en dat het daarna een plekje krijgt op je bureau zodat je er nog even in kunt kijken als je opdrachten aan het ontwerpen of herzien bent. Het is geen

wetenschappelijk boek en ik heb het aantal voetnoten en literatuurverwijzingen expres beperkt gehouden.

OVERZICHT VAN HET BOEK

Het hele proces van het ontwerpen van een toetsopdracht kan gezien worden als het bouwen van een Griekse tempel (omdat ik klassieke talen heb gestudeerd, gebruik ik graag een metafoor uit de klassieke oudheid). We beginnen met achtergrondinformatie over toetsing en leren; dit vormt de rots waarop de tempel komt te staan (hoofdstuk 1). Met deze inzichten in ons achterhoofd beginnen we vervolgens met het ontwerpen van opdrachten.

De eerste stap is het maken van een opzet van de opdracht, vergelijkbaar met het maken van een toetsmatrijs of specificatietabel voor een tentamen; dit vormt de kern van de tempel (hoofdstuk 2). Op basis van deze opzet, kunnen we dan de opdrachtoomschrijving met instructies voor studenten maken (dit is de driehoekige voorgevel, hoofdstuk 3) en het beoordelingsformulier (het dak, hoofdstuk 4). De resultaten van ieder van deze hoofdstukken kunnen worden vastgelegd in een formulier. Deze formulieren zie je onder de tempel staan.

De inhoud van hoofdstuk 1-4 is relevant voor individuele en voor groepsopdrachten. Maar groepsopdrachten brengen hun eigen uitdagingen met zich mee. Deze worden besproken in hoofdstuk 5, weergegeven als de vaas die aan de tempel kan worden toegevoegd.

Hoewel de hoofdstukken op elkaar voortbouwen, zijn de adviezen over het algemeen ook op zichzelf goed te volgen. Als je grootste vraag is hoe je het beoordelingsformulier van een bestaande opdracht kunt verbeteren, kun je gewoon met hoofdstuk 4 beginnen.

Ik hoop dat je het boek met plezier zult lezen en dat het je zal inspireren om na te denken over manieren om opdrachten te gebruiken om het leren van studenten te beoordelen en te stimuleren.

1. PRINCIPES VAN TOETSING

Kernboodschap: Toetsing is belangrijk. Het heeft invloed op wat en hoe studenten leren. Er worden grote beslissingen genomen op basis van toetsresultaten, dus is het belangrijk dat toetsing goed gedaan wordt. Dit is niet eenvoudig omdat diverse factoren tezamen de resultaten van een toets bepalen.

1.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk bespreekt fundamentele aspecten van toetsing die de achtergrond vormen voor de adviezen in hoofdstuk 2-5. Het nodigt je uit om na te denken over toetsing en heeft als doel om je te helpen om je eigen beslissingen te nemen bij het ontwerpen van opdrachten. Maar mocht je liever direct beginnen met het ontwerpen van opdrachten, dan kun je het ook bewaren voor later, of er tijdens het lezen van de volgende hoofdstukken dingen in opzoeken.

Het hoofdstuk begint vanuit het brede perspectief van de rol van toetsing bij het leren en zoomt dan in op toetsing zelf. Het beschrijft de verschillende stadia van toetsing aan de hand van de toetscyclus en gaat in op de kwaliteitseisen die aan toetsing gesteld worden.

1.2 TOETSING EN LEREN

Het allerbelangrijkste is om je te realiseren dat toetsing en leren onafscheidelijk met elkaar verbonden zijn. De manier waarop studenten worden getoetst, beïnvloedt hoe ze studeren en wat ze leren. Als ze weten dat het tentamen voornamelijk bestaat uit vragen die beantwoord kunnen worden door zaken

HOW TO ASSESS STUDENTS THROUGH ASSIGNMENTS

*A guide to creating assignments
and rubrics in higher education*

**With
tips for
group
work**

Evelyn van de Veen

communicatiereeks

ISBN 978-90-825499-0-4 > NUR 100

INTRODUCTION

ASSIGNMENTS AND ASSESSMENT

Assessment in higher education is becoming more diverse. Traditional exams still play an important role, but they are increasingly being supplemented by other forms of assessment such as projects, placements, lab experiments and simulations. What these forms of assessment have in common is that students work on a task for an extended period of time, and not under controlled conditions. They may do this individually or in groups. The tasks are usually open-ended, which means that it is not possible to specify 'the correct answer' in advance.

These assignments offer great opportunities for learning and assessing complex skills in realistic contexts. But they also offer some challenges. A key question to ask with any form of assessment is 'does this assessment task really measure what I want to measure?' Or, in other words, if students pass this test – whether an exam or an assignment – can I be sure that they have learned what I wanted them to learn?

This question on the appropriateness of the assessment is doubly important because assessment is not only a way to 'measure' learning. It also influences learning. If students know they will be assessed on the design of the poster rather than on the correctness of the content, they will adjust their efforts to reflect this. This powerful mechanism is often seen as a problem. But you can also use it to your advantage. If the assessment is designed well, it will involve students in the kind of activities that help them to learn. Well-designed assessment is a great teaching aid!

It is not easy to design assignments that stimulate the intended learning and that measure the results validly and reliably. A very common problem is that there is no clear relationship between the stated goals of a module and the way the assignments are assessed. The example above of the poster design counting more than the content illustrates this point. Or the assignment itself may not fit the students' level of knowledge and/or the goals of the module. In the case of group assignments, things become even more complicated. How do you know what each individual has learned and done? What is a fair way to assess the group result and to determine individual marks? A lot has been written about how to construct exams in such a way that they measure what they should measure. For assignments, much less is available. This book fills some of that gap.

GOAL AND SCOPE OF THIS BOOK

The goal of this book is to show how to create assignments in a systematic way so that you can feel confident that the assignment does what it is supposed to do. It gives practical advice on how to design an assignment, both for individual students and for groups, and how to make an assessment sheet (or rubric) that is appropriate and easy to use. It provides examples and formats you can use when making your own assignments. And it also explains the main principles of assessment that the advice stems from.

I use the term 'assignment' to refer to all types of 'open-ended' assessment mentioned above. There are many differences between different types of assignments, but this book focuses on what they have in common.

The book deals with how to create assignments; it does not go into how to monitor and supervise students while they are doing them or how to organise the marking. It does go into deciding how you will do these things (making an assessment sheet, determining how you will monitor and supervise). Dealing with these decisions as an integral part of the design of the assignment means that there will be a lot less need for ad hoc improvising later on.

FOR WHO?

In the first place, this book is for lecturers who use assignments as an assessment method or want to start doing so. But it is also intended for anyone in higher education who is concerned with quality of assessment, such as members of exam boards and assessment committees and staff developers. The book can be used for individual professional development and as a reference. It is also suitable as a textbook for a training course on assessing with assignments. The context for the book is higher education in the Netherlands, although most of what is written here could apply to higher education contexts elsewhere.

The book is based on insights from research literature and from my own experience as a trainer in the field of assessment. It draws on the experience of many lecturers who I had the privilege to train. It is written in a fairly informal style with lots of examples and a minimum of jargon, in order to make it easy to read and more likely to be read. I hope you will enjoy reading it on the train home or – as one of my reviewers did – in the sauna, and then put it on your desk to be used and referred to when you are designing or revising assignments. It is not a scholarly book and I have limited the number of footnotes and references to the literature in the text.

OVERVIEW OF THE BOOK

The whole process of designing an assignment can be seen as the building of a Greek temple (I studied Classics, so I like the idea of building a classical temple). We start with background information on assessment and learning; this is the rock on which the temple will be built (Chapter 1). With these insights in mind we then start designing assignments.

The first step is to make an outline of the assignment, which can be compared to making an assessment matrix or specification table for exams. This forms the core of the temple (Chapter 2). With this specification as a basis we can make the assignment description for students (this is the triangular part of the facade, Chapter 3) and the assessment sheet (Chapter 4). The results of each chapter can be represented in a form. These forms are shown underneath the temple.

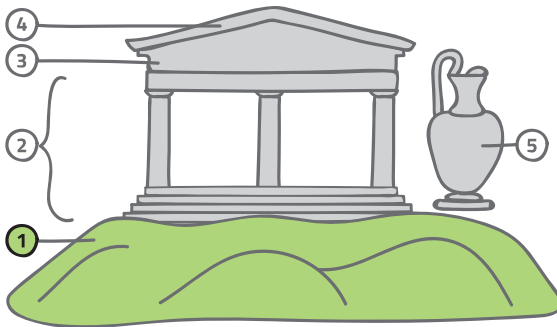
The content of Chapters 1 - 4 applies to individual assignments and to group work. But of course, group work raises additional issues. These are dealt with in Chapter 5, which is represented by the vase that can be added to the temple.

Although the chapters build on each other, most of the advice can also be understood in isolation. If your main question is how to improve the assessment sheet for an existing assignment, it is fine to start with Chapter 4.

I hope you will enjoy reading this book and thinking of ways to use assignments to assess and stimulate student learning.

1. PRINCIPLES OF ASSESSMENT

Key message: Assessment is important. It influences what and how students learn. And big decisions are made on the basis of it. So it is important that assessment is done well. This is not easy, as many different factors together determine the result of a test.

1.1 INTRODUCTION

This chapter provides background to the advice given in Chapters 2-5 by going into some fundamental points about assessment. It invites you to think about how assessment works, and is intended to help you to make your own decisions when designing assignments. However, if you prefer to get started on creating assignments straightaway, you can skip it for now, turn to Chapter 2, and refer back to this chapter when needed.

The chapter starts from the broad perspective of the role of assessment in learning and then zooms in on assessment itself. It shows the different stages of assessment as defined in the assessment cycle and goes into the requirements that assessment should meet.

1.2 ASSESSMENT AND LEARNING

The most fundamental point to make is that assessment and learning are inseparable. The way students are assessed influences how they study and what they learn. If they know that the exam will consist largely of questions that can be answered by quoting content from the book literally, then they are likely to focus their studying on learning chunks of the book by heart. And it is hard to blame them for that. It is only rational behaviour.